

פיתוח שיטות לריבוי מרולה

חוקר אחראי: אבי סדובסקי – מו"פ ערבה דרומית

רקע תאור הבעיה ומטרות המחקר:

יש חשיבות כלכלית רבה להכנסת גידולי מטע חדשים בעלי ערך מוסף גבוה לערבה לצד התמרים. המרולה (*Sclerocarya birrea*) ממשפחת האלתיים (*Anacardiaceae*) הינה עץ פרי חדש דו ביתי שאוקלם בארץ ע"י פרופ' י. מזרחי. העץ גדל בערבה הדרומית ונמצא עמיד ומתאים מאד לתנאי הגידול הקשים בערבה (מים מליחים, אקלים קיצוני, יובש) בערבה. לאחרונה נמצא כי יתכן ולפרי ומוצריו תכונות העשויות לסייע בהתמודדות עם מחלות כרוניות והביקוש לפרי המרולה ומוצריו גדל. עד כה לא היה גידול מסחרי של מרולה. היצע הקווים רב והידע הגידולי מצומצם מאד. על מנת לקדם את המרולה כגידול מטע אקסטנסיבי בערבה יש לברור את הקווים המתאימים ביותר לאזור וליצור בסיס ידע עליו יתבסס, לפחות בשלב הראשון, הגידול המסחרי.

מטרות התכנית: לפתח שיטות נוחות ומהירות לריבוי ע"י השרשה והרכבה על נבטים, של קווים זריעים נבחרים ע"פ מועד פריחה, הבשלה, יכול, גודל ואיכות פרי, לנטיעה בקנה מידה מסחרי בערבה. בתום התכנית יעמוד לראשות המגדלים פרוטוקול ריבוי וגידול לקווי מרולה המבשילים לפני או אחר גידול התמרים וקווי זכרים להפריה במועד הפריחה המתאים

מהלך המחקר ושיטות העבודה:

ב 2012 נבדקו: השרשת יחורים, הנבטת זרעים, הרכבת זרעים, הרכבת ראש לעצים ותיקים (החלפת זן).

תוצאות ביניים:

אחוז ההשתרשות ל יחורים נמוך מאד וגם אלה שמשתרשים בד"כ לא ממשיכים בגידול. נובע כנראה מתנאים לא מתאימים להשרשה. הנבטת זרעים הייתה מוצלחת ולאחר פתיחת הזרע אנו מגיעים לאחוזי נביטה ש בין 200% ל 250%, היות ומכל זרע מתפתחים שניים עד שלושה נבטים. בהרכבת זרעים הגענו ל 50% הצלחה. בהרכבת ראש היה כישלון היות ובוצע מאוחר מדי ולא הייתה התפתחות רקמת הגלדה.

מסקנות ובעיות שיש לתת להם פתרון בהמשך:

לבחון מה המועדים המתאימים ביותר להרכבה. לשפר את הטכניקה שח הרכבת זרעים. לבחון השרשת יחורים לא בתנאי הערבה.